

lationis ejus videtur, si quis tamen propius eorum sententias perpendat, convenire satis intelliget in assignando Paradiso terrestri, quem alii in terra, alii in Caelo collocant. 4. Tandem, quanquam nullos certo opinandi limites prescribat Ecclesia, in determinandis duobus illis testibus

in exitu seculorum, de quibus in Apocalypsi, fateamur tamen oportet, sententiam illam, quae venturum in mundum Henoch & Eliam praefert, multum ceteris praefare sive antiquitate, sive merito & numero Scriptorum.

DISSERTATIO DE LIBRO HENOCH.

Mirari subit profecto, quomodo fieri poterit, ut priora illa Ecclesiae saecula, Fidelium sanctitate, & Martyrum numero adeo illustrata, miraculis & doctrina Apostolorum eorumque Discipulorum adeo felicia, tantam nihilominus intus & in se foverent haereticam corruptionem; externos vero hostes paterentur adeo perniciosos, molientes calumniis & blasphemis invidiam Christiano nomini confare plurimam. Inde tot falsa Evangelia, tot Pseudo Actus Apostolici, Apocalypses sive Revelationes, rerum gestarum a viris in Ecclesia amplissimis Acta corruptissima. Inde abominanda Sectarum monstra, Simonianorum, Nicolaitarum, Gnosticorum, Carpocratianorum, Basilidianorum, Menandrianorum, aliarumque, quarum singulis afferendis sua erant corruptissima Evangelia, & scripti alieni plane ab Ecclesiae doctrina Libri.

Aliud tunc temporis emerfit adversariorum genus, quorum licet minor esset nocendi voluntas, consilium tamen maxime obfuit Religioni; Authores nempe Apocryphorum quorundam Librorum, qui Lucubrationibus suis nomina praescripserunt virorum, sive in Synagoga, sive in Ecclesia, sive apud Gentiles amplissimorum; rati id potissimum conducturum, ut ad Religionem Christianam Judaeos & Paganos converterent, si praedictum a viris apud illos magni nominis Christum demonstrarent. Ea fuit mens Scriptoribus illis, qui Lucubrationes obtulerunt sub nomine Trismegisti, Sibyllarum, Libri Henoch, quarti Esdrae, Testamenti duodecim Patriarcharum, sicut & alias ejusdem generis. Ea fraude impostum est non raro vetustissimis Ecclesiae Patribus, quibus, non satis in eare cautis, tanta virorum nomina facum fecerunt.

Tantò fuit hujus artificii major pernicies, quòd infallibilior videbatur effectus; siquidem vel perniciosa illa Opera tanquam genuina, & Scriptorum, quorum praeferebant nomina, sincera reputanda erant, ex quo erroribus etiam non infrequentibus in ejusdem farinae Operi-

bus fides afferebatur non suspecta: sive, rejiciebantur tanquam apocrypha & impostorum fraude supposita; & ea pariter notà praedictio quodam inurebantur sincera Apostolorum, & Apostolicorum virorum Opera; unde parum Fidelibus de fraude suspicantibus utilitatis; multa vero obtrestandi ceteris à fide alienis ansa, quippe qui vera à falsis fecernere sive nolent sive non possent. Hinc minor etiam in Fidelibus sicut & in Infidelibus erga sacrarum Scripturarum auctoritatem amor & observantia.

Liber Henoch, de quo modò, variè in Ecclesia receptus est. Primò illi quidem multum à prioribus Fidelibus delatum, quin & inter Canonicos à nonnullis receptus est, vel saltem inter Opera Religioni plane non repugnantia, quòd testimonium ab illo petitum in Epistola S. Judae animadverterint; cum interim tamen alii minus creduli & magis cauti vel fidem suam retinerent, vel tanquam apocryphum rejicerent. Porro de ejus auctoritate persuasi Patres, sententiam inde suam, quae inutilis licet, maxime tamen apud Veteres obtinuit, retulerunt; nempe Angelorum perduellium manum, quòd in filias hominum turpi quodam tenebantur amore, excusso Dei iugo, junxisse se cum illis feminis, isque parentibus natos liberos corporis proceritate & criminum granditate apud Veteres sub Gigantum nomine fati notos.

De Libro Henoch primus omnium meminit S. Judas; post quem laudatur in Testamento duodecim Patriarcharum, vetustissimo illo plane, cujus sermo est apud Origenem hom. 15. in Josue. Ex eo Libro sententiam suam de connubio Angelorum cum filiabus hominum derivarunt S. Justinus Martyr (a), S. Clemens Alexandrinus (b), S. Irenaeus (c), Tertullianus (d), Athenagoras Legat. pro Christ. S. Cyprianus de discipl. & habit. Virg. 3. 54. Lactantius l. 2. c. 14. Sulpicius Severus hist. Sacr. l. 1. Minutius Felix in Octavio, S. Ambrosius (e), Proclus & Pselus Philosophi Christiani. Hujus erroris arigo est facile Textus Septuaginta, in plurimis Exemplaribus ita ferens: *Angeli Dei videntes filias hominum, quòd essent pulchrae,* ac-

a Apolog. r. p. 44. & Apolog. 2. p. 55. b Strom. l. 3. c 5. & Parad. l. 2. c. 2. c Iren. l. 4. c. 30. seu c. 16. nov. edit. & c. 70. n. 36. d De Idololat. l. 2. c. 9. de cultu feminar. c. 10. de veland. Virg. c. 7. e De Noe & de Virgin. l. 2. ac.

acceperunt sibi in uxores ex omnibus, quas elegerant; quo loco Hebraeus & Vulgata habet: *Videntes filii Dei filias hominum &c.* Praeposterè igitur intellectus locus Septuaginta fabellae de Angelorum defectione & connubio materiam struxit & occasionem.

Integrum Opus perit, fragmenta tantum servantur, quibus desiderium amissionis Operis non satis magnum inducitur. Haec verba è Libro Henoch laudat S. Judas in Epistola ver. 14. *Eccè venit Dominus in sanctis millibus suis, facere judicium, contra omnes, & arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum, quibus impiè egerunt, & de omnibus duris qua locuti sunt contra Deum peccatores impii.* Haec, ait Apostolus, *prophetavit de his* (corruptoribus doctrinae Jesu Christi, quibus accommodat, quae de impiis ante diluvium dicta sunt) *septimus ab Adam Henoch.* Author Testamenti duodecim Patriarcharum fragmenta quaedam servat, quorum potissima dabimus infra. S. Irenaeus l. 4. c. 30. docet Henoch, *cum esset homo, legatione ad Angelos functum fuisse, & translatum fuisse.* S. Justinus, alique plures, quos supra recensuimus, de impuro quodam Angelorum in filias hominum amore tractarunt. Angelorum perduellium inventa plura recenset Tertullianus de cultu foeminarum l. 1. c. 2. è Libro Henoch. S. Hilarius in Psal. 132. ver. 3. tradit, in defectionem contra Deum terribilibus anathematismis inter se conspirasse, coactos in monte, cui exinde nomen manserit *Hermos*, idest *Anathema*.

f Chronograph. p. 111. & 24. g Dan. 4. 10. 14. 20. Heb. Hir. Aquil. Syn. Egregori. Vigiles. h Syncellus p. 16. refert, Egregoros è Caelo descendisse A. M. 1058. Subinde refert, Henoch divinitus rescivisse futurum diluvium A. M. 1423. & translatum illum in Paradisum A. M. 1488. Deum mortis sententiam in Egregoros dixisse A. M. 2121. Diluvium verò consignat ad A. M. 2242. Quare post adventum Egregororum usque ad diluvium spatium relinquuntur annorum 1143.

verantes cum illis usque ad diluvium. Nata ex his trium liberorum genera, nempe *Enakim* filii; *Nephtim* nepotes; & *Etrudim* nepotum filii. *Enakim* sive Gigantes uxores & coxvos suos res magicas & venenatorum poculorum usum docuerunt. Abzazel, sive Azazel, decimus inter supremos illos Angelos perduelles, instruxit homines in rebus Chymicis, liquandorum & parandorum metallorum artem, armorum & bellicorum instrumentorum fabricam; rationem expoliendi ad usum gemmas, & ad foeminarum pellectum muliebrem supellectilem. Semixas ceterorum Princeps, furoris & ultionis primus incensor, venena ex herbis exprimendi perniciosam artem docuit. Pharmarus (i), undecimus inter Principes, curiosas artes magiae & astrologiae invenit. Aeris signa explicavit Zaciël; astrorum cursum Balciël; astrologiam Cobabiel; terrae signa Araciël; solis Sampsich; Lunae praefagia futurorum Sariël.

Cum igitur nati Gigantes cibum sibi ex hominum carne pararent, factum inde ut imminuto plurimum hominum numero, paucitatem suam intelligentes, qui inter illos supererant, Deum precibus sollicitarent, ne charos sibi homines negligeret. Tunc quatuor Principes Angeli, Michael, Uriël, Raphael, & Gabriel coram Domino sese sistentes, verbis plurimis exaggerarunt mala intolerabilia, quibus Angeli perduelles terram vastaverant; nec siluerunt quae à Gigantibus per dies singulos committebantur; repraesentarunt suspiria, emissa à spiritibus animarum virorum illorum, in quos morte fuerat saxivium (k); illis è terra exitum plurima admiffa crimi na vetabant.

Tunc Omnipotens Uriël praecepit, iret statim ad Noe filium Lamech, suisque verbis renunciaret diluvium non ita post multum temporis inducendum super terram, cujus imminens malum annuntiaret hominibus; se verò compararet, ut à communi hominum fato eximeretur, quòd planetarum & hominum in terra exitum repararet; novumque substitueret hominum genus, ad exitum usque saeculorum permanfurum.

Oneravit pariter mandatis Angelum. Raphaelem, ut catenis vincum Azaclem projiceret in tenebras, ima etiam aperiret deserti Dudaël, ut in profundam obscuritatem Angelum hunc perduellem conjiceret, super praerupta & acuta saxa constitutum; terram ab iniquitatibus suis omnibus repurgaret; ac tandem censum ageret hominum & criminum sibi commissorum.

Tum ad Gabrielem: Conferas te illicò ad Gigantes, superbos illos Egregororum filios, commissosque invicem in mutuum perniciem armare te illos jubeo & animare.

Praecepit tandem S. Michaeli, conferret se ad Semixam totius seditionis principem, & coactum illum oculatum testem spectare eadem Gigantum filiorum suorum, raptaret ad extrema terrae hujus extorem,

i Legunt alii Pharmarus i sive Pharmaceus, nempe venena concificiens.

k Vide Dissertationem de natura animae juxta Hebraeorum sententiam.